

Aranyat érő tanácsok gitárvásárláshoz

Bussy Gábor

www.gitartanfolyam.hu

Első hangszert vásárolni nagy öröm. **Fantasztikus érzés** az, amikor az összegyűjtögetett pénzedet a zsebedbe téve elindulsz **megvenni az első hangszeredet**. (Vigyázz, el ne lopják!) Az is lehet, hogy már nem az elsőt veszed, de egy olyat, amilyened eddig nem volt. Ez **a nagy öröm** azonban ugyanolyan **nagy bánattal is végződhet**, ha a vásárlást pusztán a lelkesedésed irányítja! **Érdemes hát megismerni és megtanulni néhány alapvető dolgot**, ami bizony nélkülözhetetlen ahhoz, hogy „jó” gitárt vegyél...

Mennyi mindent kell tudnod még ahhoz is, **ha mondjuk a zöldségesnél vásárolsz**: Vajon **melyik a jobb zöldséges** - emberi tényezők, minőség és választék szempontjából? **Hogyan tudod felismerni a friss árut**, illetve hogyan tudsz átlátni a trükkökön? **Honnan tudod, hogy megbízható helyről származik-e**, tiszta-e az élelmiszer vagy vegyszerezett, gén kezelt, hogy kínjában érett-e vagy természetes módon?

Láthatod tehát, hogy **még egy sima, egyszerű bevásárlás sem egyszerű**, ha nem túl drágán, de jót akarsz venni. **Ha nem ismered a hangszervásárlás buktatóit**, akkor **sok tanulópenzedbe fog kerülni** ennek a felelősségteljes „szakmának” a megtanulása, és ha **használatlan gitárt veszel**, nem dobhatod majd ki a szemétkébe, mint egy éretlen, ehetetlen gyümölcsöt.

Ráadásul **a hangszer használhatósága nem feltétlenül derül ki a vásárlást követő nap**, de lehet, hogy még 1-2 hónap múlva sem! Ahogy napról napra fejlődsz, **nőnek az igényeid** és egyre nagyobb elvárásokat támasztasz a hangszereddel szemben. Vajon **az a hangszer, amit vásároltál** (vagyis inkább, amit eladtak neked), **képes-e a beállítási lehetőségeivel követni a te elvárásaidat?**

Mit is jelent ez? Például megtanulod behangolni a hangszered, fülre vagy hangológépre, ez most teljesen mindegy. Ha a vásárlásnál a hangszered behangolhatóságát nem vizsgálod meg, **nagyon el fogsz majd keseredni, ha kiderül, hogy egy zenélésre alkalmatlan eszközt szorongatsz a hónod alatt.**

Szorgalmasan **tanulod az akkordfogásokat, de** lassan rájössz arra, hogy **valami nincs rendben a húrmagassággal.** Szembesülhetsz ezzel akkor is, amikor valaki más, beállított hangszerén játszol, és ott minden megszólal és sokkal kevesebb energia kell a játékhoz. **Vajon be lehet-e állítani optimálisra a húrjaidat? Ki lehet-e szedni a görbeséget a nyakából?**

Rendben van-e a bundozás, hogy miután beállítottad, ne zörögjön, csörögjön? Mikor vibrátózni tanulsz (bal kézzel), vajon a bundok felülete engedi-e majd ezt? **Nincs-e törés a hangszeren, vagy a fa száradásából eredő súlyos hiba?**

Sorolhatnám még a **kritériumokat, aminek még a legegyszerűbb és legolcsóbb hangszernek is meg kell felelnie,** de azt hiszem, ennyi is elég ahhoz, hogy magadtól rájöjj arra, **jobb, ha nem csak lelkesedésből választasz hangszert.**

Ha **figyelmesen végigolvasod és elgondolkodsz** azon, amit a következőkben leírok, akkor a legközelebbi vásárlásnál **rendelkezni fogsz azzal a tudással és rálátással, ami megóv a leggyakoribb hibáktól** a vásárlást illetően. Nem kell mindennel egyetértened, csak fogadd be! **Hidd el, megéri...**

1. Az emberi tényező, vagyis az eladó személye

Ez **az egyik legfontosabb tényező,** hiszen ha később bármilyen problémád lesz a hangszereddel (hiába voltál akármilyen körültekintő), **nem mindegy, milyen ember áll a pult mögött!** Vele fogod megbeszélni (ha lehet), ő fogja megérteni (ha akarja), és ő fogja orvosolni a problémát (ha képes rá).

De hát **milyen is egy „ideális” eladó?** Vajon mindenáron el akar neked adni egy hangszert vagy érdeklődik irántad és inkább a választásban segít?

Az eladónak **egy csomó személyes kérdéssel kell ráközelítenie a te igényeidre**, különben honnan is tudhatná, hogy mit akarsz, mi a célod, mennyi összeget tudsz hangszerre fordítani és mit várhatsz el attól a hangszertől, amit megveszel? **Oda figyel rád?** Mondasz valamit és lereagálja? **Mekkora választékból kínál** (persze a te pénztárcád és igényeid alapján) és mutat neked hangszereket?

A vásárlás közben kérdezd meg magadtól ezeket a kérdéseket:

- **Kiszolgáltatottnak érzem magam?**
- **Árva vagyok, azaz senki nem foglalkozik velem?**
- **Szégyellnem kell a hozzá nem értésemet?**
- **Éreztetik is velem, hogy nem értek hozzá?**
- **Nem az én igényem, hanem az ő „erőszakos” stílusa a domináló?**
- **Ellát-e jó tanácsokkal?** (Ebből van bőven és ez nem kerül senkinek se pénzébe, se idejébe.)
- **Vajon mivel nyűgöz le téged?** Azzal, hogy leül neked gitározni a megvásárolandó hangszerrel és ettől te elájulsz, vagy inkább téged figyel és próbál megérteni?
- **Kérdéseidre készséggel válaszol** vagy inkább azt érzed, jobb lenne nem megszólalnod?
- **Vajon hallod-e az eladó szájából a hangszer gyengéit vagy hátrányait?** Minden hangszernek vannak előnyei és hátrányai, gyengéi és erősségei!
- **Amikor kijössz a boltból, vajon valóban azt érzed-e, hogy itt jó volt a vásárlás,** vagy csak örülsz a hangszernek és annak, hogy végre kijöhettél a boltból, „álmaid” gitárjával?

Miközben így vagy úgy történnek a dolgok a boltban, **vásárlás közben azért nem csak az eladónak van dolga körülötted, hanem neked is.** Föl kell készülnöd a hangszerből, hogy védettséget érezz, és **fel kell készülnöd** a feléd áramló információk feldolgozására is. Nézzük most ezeket, vagyis azt, hogy **hogyan kell átvizsgálni egy hangszert!**

2. A gitár színe

Ebbe nem szólhat bele senki! A színek hozzád tartoznak, így efelől csakis te dönts! De azért ezt a fajta igényedet **össze kell majd hangolnod a minőséggel.** Például ha a két különböző színű gitárból a kevésbé tetsző a jobbik hangszer, tudnod kell azt, hogy **vásárlás után mi fog eltölteni nagyobb örömmel:** a hangszer színének vizuális élménye vagy a használhatósága?

3. A gitár formája

Nézelődj, kérdezősködj és **ismerd meg a különböző gitárokat!** Elképesztő a formai változatosság. Nagyon fontos szempont, hogy neked mi tetszik, de az is **lényeges, hogy milyen stílusra akarsz majd használni a gitárt.** Ebben a kérdésben már nehezebb dönten. Kérdezősködj tanárodtól, gitáros ismerősektől, az üzletek eladóitól, vagyis **informálódj minden fórumon.** Nézd meg a kedvenc előadóid milyen típusú, formájú hangszert használnak. **Ha nincs semmilyen elképzelésed, akkor hallgass az ösztöneidre és a szívedre,** később úgyis ki fog alakulni egy konkrét kép a neked való hangszerről.

Ha megtaláltad a neked **külsőleg tetsző hangszert,** akkor az át is esett az első rostán. De most nézzük tovább! **Ha már nem az első hangszeredet veszed és tudsz valamennyire gitározni, ne ess abba a hibába, hogy rögtön leülsz játszani.** Ebben az esetben ugyanis **nem tűnsz komoly vevőnek,** hiszen ezt teszi nap mint nap több száz fiatal és eszük ágában sincs hangszert venni.

Hogyan láthatná tehát a kereskedő, hogy te nem azért jöttél hozzá, hogy nyilvánosan élvezkedj egyet, hanem azért, mert vásárlási körúton vagy, így érdemes rád egy kicsit jobban odafigyelni? Kérd el a kereskedőtől a hangszert (ez nagyon fontos, mert az az övé) és vizsgáld meg!

4. A gitár teste

Röntgen szemmel nézd át, nincs-e rajta valami sérülés, repedés, esetleg törés. Használt hangszer esetén ez természetes. Ezt egész nyugodtan, nagyon lassan és nagyon közelről szemlélve tedd. Akármennyibe kerül is egy hangszer, ne legyen rajta ilyen típusú elváltozás.

Nézd meg a gitár hangoló részét (fejét), vedd észre, ha valami el van görbülve, vagy nem úgy áll, mint a többi ugyanolyan hangszeren. Pásztázd végig a nyakat, vagyis a fogólapot és az íves részt. Haladj tovább és vizsgáld meg a gitár testét a nyak találkozásánál.

A csavarozott nyakú, elektromos gitároknál itt vannak a legvékonyabb részek, így néha repedések keletkeznek a fában, ami lassan továbbhalad a test vastagabb részeibe is. A lakkréteg apró hajszálrepedéssel jelzi ezt a hibát.

Az akusztikus hangszereknél (köznyelven dobgitár vagy klasszikus gitár) ugyanitt a test és a nyak találkozási vonalain szokott elereszteni a ragasztás, ütődés, rossz ragasztási technológia vagy a klímaváltozásnál lejátszódó természetes száradás miatt.

Az elektromos gitároknál a test egy elég stramm építmény, ezért a leggyakoribb hiba az ütődésből eredő lakkrepedés. Ez valójában nem nagy hiba és ha a hangszer átmegy minden szűrőn, akkor ezzel a kis sérüléssel meg lehet barátkozni.

Akusztikus hangszereknél a legkisebb sérülés sem legyen a testen és különös gonddal vizsgáld meg azt a pontot, ahol a húrtartó találkozik a fedlappal. Itt ugyanis a húr feszítése nagy erővel hat, így ha rossz a

ragasztás minősége, észre fogod venni, hogy a két felület között keskeny hézag támadt. Ebből később nagy problémáid lehetnek.

Az elektromos gitáron a szemed járja végig a fém alkatrészeket is. Itt ugyan eget verő hibákat általában nem fogsz találni, de azért kisebbek akadhatnak. A krómozás sérült és alatta már rozsdásodik (használt hangszernél ez nem gond), vagy a krómréteg felhólyagosodott.

Ha mindezt megteszed, amit itt tanultál, és a hangszer átjutott ezen a selejtezőn is, vizsgálódj tovább. Lehet, hogy ezt a szöveget olvasva és megértve egy kicsit hosszúnak tűnik az eddigi átvizsgálás, pedig **ez mindössze egy percet vesz igénybe vagy még annyit sem.**

5. A gitár nyaka

Játszhatóság és játékkomfort szempontjából **ez a hangszer legfontosabb része, így a legkörültekintőbben itt kell eljárnod.**

Egy nyak akkor jó, ha egyenes vagy ha kiegyenesíthető. Erről a nyakban lévő merevítő pálca gondoskodik.

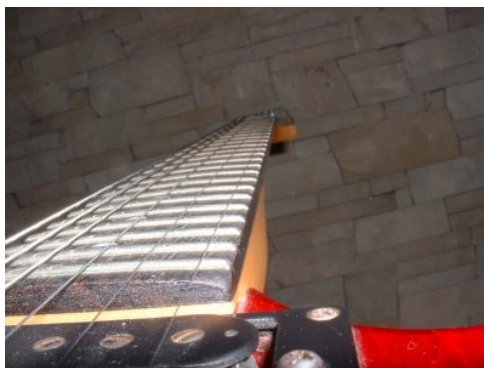
Emeld fel a gitárt és nézz bele a nyakba, mint az asztalos a lécbé!

Figyeld a nyak életét, **ha egyenletesen íves, attól még jó**, mert be lehet állítani (ha pedig nem állítható, akkor garanciális). Ha tökéletesen egyenesnek látod, kérdezd meg, hogy mióta áll a boltban.

Ha régóta van az üzletben (fél év), az nagyon jó, mert akkor már nem sokat változik.

Ha megélt már egy fűtési szezont vagy legalább a felét, az a legjobb.

Ha viszont nemrég jött a hangszer (1-2 hét), akkor az még változhat (ez főként az elérhető, olcsóbb hangszerekre vonatkozik).

A nyak mindkét oldalába (élébe) nézz bele, mert gyakori hiba, hogy az egyik oldal más görbeséget mutat. Ez a **fa vetemedése, ami nagyon nagy hiba.** Teljesen egyforma legyen a két él.

Mindent összegezve **a nyakban ne legyenek kisebb-nagyobb huplik,** egyenetlenségek, azaz **vagy gyönyörűen íves** (amit majd beállítasz), **vagy tökéletesen egyenes legyen.**

Sajnos az olcsóbb klasszikus gitároknál nem megoldott a beállítás és **eléggyé gyakoriak a hibák is.** Itt csak azt tudom ajánlani, hogy **nézz körbe a boltokban és vizsgálj meg rengeteg hangszert,** majd válaszd ki a legjobbat abban a kategóriában, amit még meg tudsz venni.

A nyakon való szemlélődés mindössze 15-20 másodpercet vesz igénybe.

6. A gitár bundjai

A bundok **óriási szerepet játszanak a játékérzetben.** Először arról kell meggyőződnöd, hogy jól van-e felbundozva a hangszer. **Minden bund egyformán üljön a neki kiképzett vájatban.** Ha ez nem így van, akkor a bundvasak és a nyak között itt-ott különböző nagyságú réseket láatsz, vagyis az érintők nem fekszenek fel a nyakra.

Hiába egyenes a nyak, ha a bundok legmagasabb pontjai nem egy síkban vannak, akkor **a gitár beállítás után is zörögni fog, vagy néhány helyen egyáltalán nem szól.**

Sokszor a bundok felülete **túlságosan nyers,** reszelős és ez nagyon zavaró a nyújtások, vibrátók végrehajtásában. Ezt úgy tudod ellenőrizni, hogy az alsó három húr közül (G, H, E) lenyomsz egyet és le-föl mozgatod a bundon. **Ha kaparós hangot halassz vagy durva reszelést érzel, akkor a bundozás nagyon**

gyenge. Ezen ugyan lehet javítani, de a gitárvásárlás után ne az legyen a következő, hogy elmész a hangszerjavítóhoz.

Ha a nyak alsó és felső élén végighúzod az ujjadat, semmit nem szabad érezned. Ha mégis érzel valamit, mondjuk azt, hogy kilógnak a bundok végei a fogólapból és még élesek is, akkor szintén egy nagyon gyenge bundozással állsz szembe, ami zavarni fog játék közben.

7. A gitár hangolhatósága

Az **elektromos gitároknál a finomhangolás megoldott**, így ezeket a hangszerket beállításuk után gyönyörűen be lehet hangolni.

Sajnos az **akusztikus hangszereknél ez a finomhangolási lehetőség még várat magára egy kicsit**, ezért lényegében a legtöbb nem csúcsminőségű hangszer hamis (ezt a hamisságot én már hárommillió forintos hangszernél is tapasztaltam).

8. A gitár hangja és a kényelem

Annak a gitárnak, amit éppen vizsgálunk, természetesen feltételezzük, hogy van hangja, ezért **ezt vizsgáljuk meg utoljára.**

Sokan azt mondják, hogy az olcsóbb gitároknak „nincs hangjuk”, és ezért ne vedd meg. De mitévő légy, ha most csak erre telik? Ez a „nincs hangja” olyan, mintha egy gyermekének éneklő anyáról mondanánk azt, hogy „mit sipákol ez a nő, hiszen semmi hangja nincs, nem is tud énekelni, így hát ne is énekeljen, maradjon csöndben, szeressen némán, főzzön és takarítson, másra nem is jó”.

Nagyon sokféle gitárhang létezik és mindegyik jó valamire. Az előadásaimon elhangoznak olyan felvételek is, ahol **nagyon egyszerű hangú gitárokkal zenélnek a régi, nagy előadók.** Ezeknél a sokszor saját készítésű hangszereknél bármelyik ma kapható hangszer „jobban szól”, mégse hallom a felelőtlen kijelentéseket hirdetőktől azt a muzsikálni

tudást, amit elődeink rosszabb hangszerekkel produkáltak.

Vagyis jó hangszer az is, amin tanulni lehet. **A jó hangú gitár az, ami neked, a mindenkori tudásod alapján tetszik.** Később pedig a tanuló éveid alatt kialakul benned egy igény, egy elképzelés, hogy mi is az a „jó” hang. De ha majd te is egyszer „tudsz” gitározni, **ne becsüld le a kezdő hangszereket**, hiszen van, akinek ez a világot jelenti.

Mikor én kezdtem gitározni, két havi keresetemből (3000 forint) tudtam megvenni egy olyan gitárt, aminél a mai legrosszabb kereskedésben lévő hangszer is lényegesebben jobb, és **én úgy örültem neki, mint máig egyetlen hangszernek sem.**

Ha még nem tudsz gitározni, a hangszer játszhatóságát nem tudod bevizsgálni, ezért ne is nagyon izgasson, hiszen nem vagy még hozzászokva semmihez. Aki még nem ült kocsiban, bármilyen autóval megtanulhat vezetni.

Azok, akik már nem az első hangszerüket fogyasztják (sokszor azért, mert nem vizsgálták meg eléggé a vásárlás előtt), sokkal többet tudnak a játszhatóságról, ami szépen lassan a saját tapasztalatokból áll össze.

**Segíts barátaidnak, hogy ők is megismerhessék
a gitárvásárlás buktatóit!**

Ha hasznosnak találtad a fentieket, **kérlek ajánld ismerőseidnek** a www.gitartanfolyam.hu weblapot, ahol mindenki ingyen hozzájuthat ezekhez a tanácsokhoz, ha feliratkozik a hírlevelünkre, és ahol **számos ingyenes gitárlecke** is található!

Köszönöm a figyelmedet és sok sikert kívánok a gitárvásárlásodhoz!

Bussy Gábor